

PÁRKÁNYI RAAB PÉTER MŰVÉSZETE

Gyakran előfordul, hogy egy alkotóművész nem ott fejt ki tevékenységét, ahol megszületett. A helyváltoztatásra leginkább a képzés és a munkavégzés lehetőségeinek eltérő volta, illetve a családalapítás szolgáltatott okot.

Nógrád megye művészei közül is többen elhagyták szűkebb pátriájukat, hogy másutt próbáljanak szerencsét. Sok alkotó a fővárosban telepedtek le. Közéjük tartozik a kortárs magyar szobrászművészet középnemzedékéhez tartozó Párkányi Raab Péter is.

Elemi és középiskoláit szülővárosában Balassagyarmaton végezte el, majd művészi hajlamának és képességeinek megfelelően a Képzőművészeti Főiskola szobrász szakán tanult tovább. 20 évesen érkezett a Duna-parti metropoliszba. Családot is a fővárosban alapított, de szoros kapcsolatát felnövekedésének színterével, Nógrád megyével továbbra is fenntartja.

Elmondható róla, hogy gyakran látogat haza. Nem csupán rokoni vagy baráti látogatás végett, hanem ha úgy adódik, szakmai természetű meghívásnak is szívesen eleget tesz. Legyen szó akár kiállítási részvételről, vagy netán szobrászati megbízás teljesítéséről.

Még főiskolás, amikor felkérlik, hogy – soproni József Attila szobrát követően, második köztéri megbízásaként – mintázza meg Balassagyarmat számára Szondi György mellszobrát (1990).

Első önálló kiállítására az Ipoly-parti városban működő Horváth Endre Galériában került sor, 1991-ben. A következő évben Fráter Erzsébet szobrának elkészítésére kapott megbízást szülővárosától, amelyet ismét magas színvonalon teljesített.

1993-ban elnyerte a szécsényi Nógrád megyei Őszi Tárlat fődíját, majd pályázati megbízást nyert el a körmendi IV. Béla szobor carrarai márványból való kivetelezésére, amelyet 1994 augusztusában a város központjában avattak fel. A latin nyelvű, quasi-töredékes felirattal díszített oszlopra a szobrászművész egy gömböt helyezett, amelyre az apostoli kettős keresztet a kezében tartó, bő köpönyeges, jóságos arcú koronás uralkodó szobra került.

A szombathelyi Áldozati Emlékművének kialakításához – a város római emlékeire reflektálva – újfent oszlopot alkalmazott. A 4 méteres, megbillent fejezetű oszlopról lelógó, bronzból alkotott kelme a gránitlapon fekvő, szintén bronzból öntött, keresztrefeszített áldozathoz tartozik. A márvány, a

gránit és a bronz izgalmas viszonyba kerülnek egymással. A gránit tükröződése, a bronz különböző elszíneződése, a márvány világító fehérsége, mind-mind asszociációkat ébresztenek bennünk és emlékek felidézésére készítetnek. Az elmúlás és a tiszteletadás érzete valamennyiünket átjár, hiszen az emlékmű kifejezéstartalma olyan fennköltén drámai. Az érzékeny naturalizmussal ábrázolt emberi test szinte minden részlete fájdalmat sugároz.

Hasonló fájdalomtól átjárt testet formált meg annál a 20 méter hosszú kompozíciójánál, amelynek témája egy felborult dobozból kiömlő, Korpuszban végződő rózsafüzér. Ezt a munkáját a Múcsarnokban 1997-ben rendezett Magyar Szalon kiállításon mutatta be.

A művész 1996-ban az Egyesült Államokba kapott hívást, hogy készítse a flagstaffi egyetem főkönyvtára elé egy a tudományt megjelenítő szoborművet. A 2 méter 70 cm magasságú kompozíción öt túldimenzionált könyvön elgondolkodva ül egy köpenyes férfi, akinek csupasz lábfeje, keze és feje bronzból, míg testének többi része valamint a könyvek, márványból lettek kifaragva. A rendkívül fennkölt, patetikus ünnepélyességet árasztó munka jól illeszkedik a könyvtárépület architektúrájához. A bölcsességet sugárzó tekintetű férfi klasszikus megjelenítése Raffaello Athéni iskolája című festményének tudósai ábrázolásával rokon.

Párkányi Raab Péter 1998-tól a Nemzeti Színház és környezetének szobrászati kialakításában vett részt. A 2002. március 15-én átadott színházépület kilenc féloszloppal tagolt főhomlokzatára műhelyéből a művészet múzsaalakjainak szobrai kerültek. A kilenc márványból megmintázott és bronzba öltöztetett kecses nőalak, művészetük egy-egy attributumát tarják kezükben.

A művész, a Siklós Mária építész által tervezett épület két oldalán elhelyezett két 16 méteres oszlopra Lukács Margit és Básti Lajos szobrait is megformázta márványból. A Nemzeti Színház főhomlokzatának szobrászati kivitelezéséért a Magyar Művészeti Akadémia Arany Oklevelével tüntették ki.

A színház előtti parkban elhelyezett szoborművek közül Párkányi Raab Péter több híres színész ábrázolására kapott megbízást. Latabár Kálmán, Soós Imre, Gobbi Hilda és Tímár József egy-egy híres szerepükben, bronzba öntve kerültek ide.

A Millennium évében Balatonfüreden egészalakos Szent István bronz szobrát, Csengeren Szent István bronz lovasszobrát, Jászapáti Vágó Pál festőművész félalakos bronz szobrát, Szegeden Köszöntő szoborpár című alkotását, Hévízen a Tavirózsa címűt, míg Budapesten Jókai emlékművét avatták fel.

2002. október 12-én avatták fel Balassagyarmaton Civitas fortissima szoborművét, amely városnak a cseh csapatok általi megszállástól való megszabadulásának állít emléket. A szimbolikus értelmű emlékmű több részre hasadt kőtalapzatán a szárnyas szörny fölött a lándzsával halálos dőfést adó nőalak győzedelmeskedik. A város központjának kialakítási terveiben a volt megyeháza palotájával szembeni tér hangsúlyos szerepet kap a köz-eljövőben.

A közelmúltban két Párkányi Raab Péter szobrot is felavattak a megyében. Előbb 2003 nyarán Mikszáth Kálmán feleségének Mauks Ilonáról Mohorán, majd Teréryben Szentgyörgyi Albertről készített mellszobrot.

A művész, mint láthattuk biztos kézzel bánik mind a márvánnyal, mind a bronzsal.

2004. október 20-án avatták fel – egykori iskolája - a balassagyarmati Balassi Bálint Gimnázium részére – Balassi Bálint születésének 450. évfordulója alkalmából – készített portrészoborát.

2004 őszén az a megtiszteltetés érte, hogy a Franciaországban, Bretagneban megrendezett *14. Regards sur les arts* című kiállítás díszvendégeként életműkiállítása nyílhatott.

A művész már korábban is számos külföldi sikert könyvelhetett el. 1990-ben meghívták például Kasselbe, hogy vegyen részt a kőszobrász szimpóziumon, ahol egy művét fel is állították. A következő évben két olaszországi művésztelep munkájában is részt vett. Ezek közül, a Szardínia-szigetén rendezett Nemzetközi Kőszobrász Szimpózium I. díját nyerte el. 1994-ben Hollandiában Leidenben volt kiállítása, majd Anglia több városában szerepelt kollekcója vándorkiállításon. Mint említettük, 1996-ban az Egyesült Államokban járt, ahol több egyéni és csoportos kiállításon vett részt műveivel. A San Diegoban működő Vietnámi Háború Emlékmúzeumba került *Bumm* című szobra.

2001-ben Bécsben nyílt kiállítása, majd Felső-Ausztria St. Ulrich településén állítják fel *Realista álmok* című szoborkompozícióját.

Mint rövid áttekintésünkből kiderül Párkányi Raab Péter rendkívül kiterjedt művészi tevékenységet folytat. Alapvetően természetelvű munkásságát szellemes anyaghasználat és nagyfokú művészi igényesség jellemzi. Fa, kő és bronz szobrokat készít, úgy is, hogy ezen anyagokat egy művön belül egymással ötvözi. Ha néhány szóval, egy mondattal szeretnénk összefoglalni művészetének lényegét, működéséről általános jellemzést megfogalmazni, az valahogy így hangzana: Párkányi Raab Péter alkotásait a precíz, pontos művészi kivitelezés, biztos megformálás, a tradíciókra épülő életszerű, ötletes megoldások alkalmazása, valamint klasszikus ihletettség tünteti ki.